

Javnost!

Minilo je že leto dni, kar smo se obrnili na našo zavedno javnost s prošnjo, da nas podpre pri našem delu v korist in podporo revnih akademikov s tem, da se v vsaki potrebi, ko potrebuje inštruktorja, prevajalca, prepisovalca, risarja i. dr. obrne na Akademski urad dela na univerzi v Ljubljani. Javnost se je tudi v precejšnjem številu odzvala in s tem pokazala, da je pripravljena družno z nami omogočiti študij tudi najrevnejšim izmed akademikov. Zato ji naša najtoplejša zahvala v imenu vseh akademikov.

Obenem se ponovno obračamo na vse brez izjeme, da nas tudi v bodoče podpre pri našem delu. Zato se vedno, ko potrebujemo koga, ki naj bi pomagal Vaši deci pri študiju, obrnite pravočasno na naš urad, ki vam bo popolnoma zanesljivo preskrbel akademika-specijalista v stroki, za katerega ga potrebujete. Ravnotako se obrnite na nas v vseh drugih primerih, ko potrebujete delavno moč.

Zavedajte se, da nam boste na ta način pomagali vršiti veliko človekoljubno nalogo in vsi oni, katerim boste tako pomagali, vam bodo hvaležni. Akademski urad dela.

Levstikova proslava v Kranju

Kranj, 11. oktobra.

Preteklo soboto zvečer je priredilo Sokolsko društvo v Kranju proslavo 100-letnice rojstva Frana Levstika. Proslavo je otvoril domači orkester, ki ga je vodil novi glasbeni učitelj g. Fakin. Orkester je bil popoln in je igral izvrstno. Upamo, da bomo polagoma mogli pričakovati, da se bo lotil tudi resnejših stvari kot Fučikovih in Linkejevih. Slavnostni govor o Franu Levstiku je govoril br. prof. Ivan Kolar. Govor je bil zelo izbršen in je vseboval res zaokroženo sliko življenja in dela neupogljivega značaja in plodonosnega ustvarjanja Levstikovega. Sestra Olga Kolarjeva je zapela dve Grečninovi pesmi in Lajovičev »Pesem o tkalcu«. Zelimo, da bi mogli našo pevko slišati še večkrat. Njen prijetno barvan glas je vsem poslušalcem zelo ugaljal. Pevka je dobila poleg navdušenega aplavza lep šopek; ravno tako njena spremljevalka na klavirju g. Fakinova. Sokolski moški pevski zbor je h koncu zapel dve pesmi. Zbor je v kratkem času lepo napredoval in upamo, da smo dobili končno stalni pevski zbor, ki ga že več let v Kranju ni bilo. Večer je splošno uspel, dvorana pa je bila premalo zasedena.

Jubilej zavednega Jugoslovana

Kočevje, 11. oktobra.

Danes je obhajal davčni nadzornik v p. gospod R. Reven zlato poroko. G. Reven je bil že dolga leta pred svetovno vojno v Kočevju, ko je bilo mesto še skoro čisto nemško. Bil je med prvimi inteligenti, ki so se usidrili v mestu in se trdno oklepali svoje narodnosti. V Rožni ulici si je bil postavil svoj dom, kjer sedaj s svojo družino, zvesto življenjsko spremljevalko uživa zasluženi pokoj. Gospodu nadzorniku in njegovi gospe soprogi želimo vesel jubilej in še dolga, srečna leta v družbi razumnih, delavnih otrok in številnih vnukov. Na mnoga leta!

Obrtniško zborovanje v Konjicah

Slov. Konjice, 12. oktobra.

Obrtniško zborovanje zaradi ustanovitve »Obrtnega društva« se je vršilo v Konjicah v nedeljo 11. t. m. ob 10. v dvorani Narodnega doma v Konjicah. Udeležil se ga je tudi vladni svetnik Trstenjak, starosta Sokola dr. Mejak, podpredsednik zbornice TOI g. Bruderman ter številni starejši in mlajši obrtniki našega trga in okolice.

Po pozdravu predsednika obrtniških društev g. Golčerja je povzel besedo strokovni tajnik g. Zabkar, ki je obrazložil velevažni pomen obrtniške zajednosti ter razmotril tudi razne obrtniške težnje, katerim je čisto iskati vzroka v neslovesnem delovanju obrtnikov. V imenu zbornice TOI je pozdravil zborovalce g. dr. Pretnar ter obrazložil smernice, za katerimi stremi zbornica za izboljšanje obrtniškega po-

ložaja in izpopolnitve obrtniških izdelkov. G. Kolubar je referiral o vprašanju obrtniških kreditov pri Zanatski banki, nakar je g. strok. tajnik Zabkar prečital in obrazložil društvena pravila, ki so bila soglasno sprejeta. Razvil se je še tudi pogovor glede ustanovitve cenzurnih

odborov, ki naj bi odločali o dovoljevanju kreditov pri Zanatski banki. Pripravljalnemu odboru predseduje tukajšnji pekovski mojster g. Franc Blažević in upati je, da bomo lahko kmalu poročali o usantovitvi »Obrtnega društva v Konjicah«, kar bi bilo zelo razveseljivo.

Občutne posledice gospodarske krize za socialno zavarovanje

Padec zavarovancev v septembru -- Velik padec povprečne dnevne zavarovane mezde in dohodkov OUZD

Ljubljana, 12. oktobra.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam je poslal, kakor običajno vsak mesec, izkaz o najvažnejših statističnih podatkih Okrožnega urada v mesecu septembru t. l.

Članov izkazuje OUZD v septembru 96.884, in sicer 65.883 moških in 31.051 žensk. V primeri z lanskim letom v tem mesecu je število članov padlo za 4779, in sicer za 3873 moških in 906 žensk.

Bolnikov je bilo v septembru 2127, in sicer 1209 moških in 918 žensk. V primeri z lanskim letom v septembru 485 bolnikov manj, in sicer 310 moških in 175 žensk manj. Odstotek bolnikov je torej znašal 2,20. V primeri z lanskim letom v septembru 0,37 % manj.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 26'59 Din. Vsa dnevna zavarovana mezda je znašala 2.575.984 Din, in sicer za moške 1.957.618 Din, za ženske 618.365 Din. V primeru z lanskim letom v septembru 165.484 Din manj, in sicer za moške 131.359 Din manj, za ženske pa 34.125 Din manj.

Gospodarska kriza se je občutno pokazala v mesecu septembru, zlasti proti koncu meseca. Število članstva v primeri s septembrom lanskega leta se je zmanjšalo za 4779 članov, dočim se je zmanjšalo to število v avgustu samo za 3510 članov. Naraslanje padca članstva oz. zavarovancev je povzročila pred vsem denarna kriza (pomanjkanje gotovine). Razmerje med odpu-

ščenimi delavci in delavkami je ostalo skoro neizpremenjeno, t. j. na eno reducirano žensko pridejo 4 reducirani moški in na eno zavarovano žensko samo dva moška zavarovanca.

Zdravstveno stanje članov je bilo v septembru boljše kakor lani v tem mesecu. Zmanjšalo se ni samo število bolnikov za 485 oseb, ampak tudi odstotek bolnikov je znatno padel. (Pri ženskah vsehvi porodnice za 0,50 %, pri moških pa za 0,34 %).

Značilen za vpliv gospodarske krize na delavsko zavarovanje je tudi padec povprečne dnevne zavarovane mezde, katere odgovarja približno povprečnemu delavskemu zaslužku. Povprečna dnevna zavarovalna mezda moških je padla za 0,23 Din, zavarovalna mezda žensk pa celo za 0,51 Din. Največji padec povprečne dnevne zavarovalne mezde moških je znašal doslej samo 0,05 Din. Zniževanje delavskih plač je bilo torej v septembru zelo občutno zaradi pomanjkanja gotovine.

Zaradi večjega padca članov in njih zasluzka je bil velik tudi padec vse zavarovalne mezde, in sicer za 165.484 Din dnevno. Dohodki OUZD t. j. bolniški prispevki so se zato znižali dnevno za okoli 10.000 Din (prejšnji mesec samo za 7000 Din). Zaradi čedalje občutnejše gospodarske krize je prihajala tudi naše socialno zavarovanje v čedalje večje težave, kakor pričajo gorjenje številke.

Dan Korošec v Celju

Ob obletnici žalostnega koroškega plebiscita -- Koroški kmet propada ...

Celje, 12. oktobra.

Ob obletnici žalostnega koroškega plebiscita se je v Celju vršila tretja glavna skupščina Kluba koroških Slovencev. V soboto se je v dvorani »Evropce« vršil koroški večer.

V polni dvorani je znani koroški župnik g. Arneje predaval o svojih doživljajih ob času bojev na Koroškem. Ga. Reichova je zapela z velikim uspehom nekaj koroških pesmi, ostali del večera pa so pevci izpolnili s petjem narodnih pesmi. V nedeljo dopoldne se je v župni cerkvi vršila maša zadušnica za vse pokojne Korošce. Mašo je opravil g. župnik Arneje, ki je v svoji pridigi bodril rojake. Dopoldne pa se je v »Evropce« ob veliki udeležbi vršila glavna skupščina Kluba koroških Slovencev. Zbor je vodil predsednik kluba g. dr. Jurij Fellacher iz Ljubljane. Zborovalci so soglasno in z navdušenjem sklenili, da se pošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravni brzojavki banu g. dr. Marušiču in koroškemu rojaku ljubljanskemu škofu g. dr. Rožmanu.

Poročali so najprej o težkem položaju naših rojakov na Koroškem. Posebno pozornost je zbudilo poročilo o kolonizaciji rajhovcev v čisto slovenskih krajih. Slovenski kmet propada, zvezna ter deželna vlada pa se ne briga zanj, temveč ga zapostavlja, kjer le moreta. Vendar pa naš človek pogumno vztraja na svoji rodni grudi. Naloga vseh v odrešeni domovini je, ga v tem boju podpirati, da ne bo omagal.

Poročilo glavnega odbora je podal g. dr. Fellacher. Delovanje Kluba v preteklem letu je bilo zelo uspešno, manjka pa seveda sredstev za vsako večje delo. Koroški rojaki bi se mo-

rali bolj oprijemati svoje organizacije. Sledili sta še poročila mariborske in celjske podružnice. pri volitvah je bil z malimi izpremembami izvoljen zopet stari odbor.

Sokoliču Rudolfu v spomin!

Trebnje, 11. oktobra.

Nenadoma in nepričakovano smo izgubili vrlega sokoliča Rudolfa Strmece, učenca 4. razreda osnovne šole v Trebnjem. Pred dnevi je še vesel telovadil s svojimi bratci v društveni telovadnici. Kdo bi si tedaj mislil, da ga pri prihodnji telovadni uri ne bo več in da bodo naši Sokoliči žalovali ob prezgodnjem grobu svojega tovariša in brata. Nevedno ne dneva ne ure, nepričakovano je zbolel za hudo zavratno boleznijo in prepeljal so ga v bolnišnico, kjer je tudi umrl. Na željo žalujočih starišev in vseh njegovih tovarišev je bil prepeljan na dom, da se od njega poslovijo domači in Sokoliči. Sokoliči in Sokoličice v krojih, mnogo šolske mladine in drugih ga je spremlilo na zadnji poti. Ob odprtem grobu so govorili njegovi bratci in tovariši ter mu položili na grob dva krasna venca.

Odšel si od nas, brat Rudolf, a Tvoj spomin ostane med nami, pogrešali Te bomo v šoli, doma, posebej pa v telovadnici, in teško nam je pri te mislih. Žalostno so zaplakala sokolska srca naše dece, saj so izgubili vedno jim dragega tovariša in brata iz telovadnice. Globoko žalujoči družini Strmec iz Zidanega mosta pri Trebnjem ob bridki izgubi naše iskreno sožalje, Rudolfu pa blag spomin!

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Torek, 13. oktobra: Takšna je prava. Red D.

Sreda, dne 14. oktobra: Vest, premijera. Izven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, dne 13. oktobra: Viktorija in njen huzar. Izven.

Sreda, dne 14. oktobra: Sneguročka. Red E.

Četrtek, dne 15. oktobra: Damski lovec, Car se fotografira. Premijera. Red C.

Petek, 16. oktobra: Zaprt.

Viktorija in njen huzar

(Premijera v operi dne 10. t. m.)

Paul Abraham je z Viktorijo napisal opereto, ki preseneča predvsem po svoji muzikalni izvirnosti, pa tudi po maksimalni orkestralno-tehnični popolnosti. Je to delo polno življenjske sile, preprosti, sentimenta in komike. Zato je čisto po pravici slager sezone, ki gre preko vseh odrov, kjer se vprizirajo operete in je tudi že stonfilmana. V našem gledališču so jo zasedli z dobrimi in najboljšimi pevci. Nastopa Gostič, Janko, Zupan, Peček, Poličeva, Ribičeva, Španova in skoraj vsi solisti za manjše vloge. Režira jo dobro Pohé, balet pa ima tako važno vlogo kakor malokje. Scenerija je zelo pestra: Sibirija, Japonska, Petrograd, Dorošma in še simbolična slika pred odhodom vojaštva na fronto. Pevce moram pohvaliti vse, glede kostuma bi se ne strinjal z nobeno obleko Lie San. Škoda, da je opereta poleg zabavnosti tudi nekoliko tendenčna; morda bi režiser in prevajalec v tem oziru na repriži napravila kakke retušje. Predstavo je bravurno vodil kapelnik dr. Švara, ki nam je še v dobrem spominu kot dirigent »Prešmentane ljubeznice«. Svojevrsna sestava orkestra je prav posrečena in prevladujejo namesto običajnih rogov pozavne in trobente, ker da celi zadevi vojaški, eraričen značaj. Seveda je tudi z jazzovo paleto Abraham večje slikal. Gledališče je bilo polno in bo pri tej opereti še polno ne vem kolikokrat. Slavko Ostere.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Začetek ob 20. uri.

Torek, 13. oktobra: »Zemlja smehljajca«. Premijera.

Sreda, 14. oktobra: Zaprt.

Četrtek, 15. oktobra: Slaba vest. Abonma B.

Petek, 16. oktobra: Zaprt.

Sestradan dijak

Škofja Loka, 12. oktobra.

V papirnato trgovino Papovih je prišel v soboto popoldne mlajši fant, ki se je brez besede zrušil na tla. Ker je bil mladenič tujec, ni nihče vedel, kaj je pravzaprav z njim. Poklicali so zdravnika dr. Hubada, ki je mladeniča spravil k zavesti. Izkazalo se je, da je popotni človek prestradan dijak, Lakota, izbrpanost in beda so storili svoje ... Prikupljivega dijaka so dobri ljudje okrepčali najprej v gostilni pri Homanu; posebno dobrotno se je izkazala ga Koceljova, ki je dala ubogemu študentu hrane in prenočišče in je zbrala zanj tudi precej kovačev. Druga dne je mladenič Škofjo Loko zapustil, potem ko se je s solzami v očeh zavalil svoji dobrotnici ... Djak je bil doma iz Maribora.

Nesreča s samokresom

Kranj, 12. oktobra.

Včeraj zjutraj okrog 7. ure sta čistila na dvorišču manufakturne in galanterijske trgovine I. Savnik domači hlapec Ivan Pavlič in trgovski učenec I. N. osebi avtomobil. Avtomobil je bil odprt na obe strani. Pod sedežem je učenec iztaknil samokres, ki ga ima g. I. Savnik vedno nabitega v predalu pod sedežem. Rado vedni učenec je vzel samokres v roke in ga hotel pokazati hlapcu, ki je stal na sprednji strani avtomobila. Po nesreči se mu je pri tem samokres sprožil in je ustrelil naravnost v hlapec, ki si je hotel ogledati orožje. Strel, ki je šel skozi odprt avtomobil, je zadell hlapca v stegno leve noge. Nesrečnej se je takoj zgrudil in so ga odpeljali na njegov dom, kjer mu je nudil prvo pomoč zdravnik dr. Josip Bežek. Ker pa mu je krogla ostala v nogi in se je bilo bati komplikacij, so odpeljali hlapca, ki je žrtev nepredvidnega ravnanja z orožjem, z avtomobilom v ljubljansko bolnico.

Gustav Meyrink:

Mož na steklenici

(Konec)

Gledalci so se tako rekoč delili na dva tabora, enega — ki mu je zastajala sapa in se ni mogel ganiti — člani tega tabora so bili popolnoma prevzeti od pravilno čudnih, tajinstvenih plesov lutk, iz katerih je vel satanski fluidum otrpnenega, nepojmljivega sladostarstva — med tem ko je bila druga polovica pregraba za domnevanje duševnih grozot in se je samo krohotala nad grotesknim ponašanjem moža v steklenici.

Le-ta sedaj sicer ni več plesal veselo v steklenici, toda njegovo sedanje obnašanje se jim ni zdelo zato prav nič manj komično.

Očividno je hotel z vsemi sredstvi dopovedati na steklenici sedečemu princu nekaj zanj zelo važnega.

Da, naposled je pričel razbijati in se zaletavati v steno, ko da hoče razbiti steklenico ali jo celo prevrtniti.

Pri tem je izgledalo, kakor da glasno kriči, dasi seveda skozi pedenji debelo steklo ni prodrl niti najmanjši glas.

Na pantomimične kretnje in spakovanje pierotu je prišel od časa do časa odgovarjal s smehljajem — ali pa je s prstom pokazal na svilen nosilnico.

Radovednost gledalcev je dosegla svoj višek, ko so ob taki priliki opazili, kako je pierot nekaj časa tiščal obraz k steklu, kakor da opazuje nekaj v nosilnici, nato pa se nenadoma kakor

blazen zagrabil za glavo, ko da je videl nekaj grozotnega, se vrgel na kolena in si prišel puliti lase. — Nato se je spet dvignil in tako hitro bežal po obodu steklenice, da je bilo skozi spakujoče steklo videti samo še svetle, plapolajoče cunje.

Cimdalje bolj je seveda gledalce klala tudi radovednost, kaj prav za prav je »z damo v nosilnici«.

»Le kakšen smisel ima ta-le lutkovna igra,« je šepnil modri domino in se bojazljivo privil k roki Hansa.

Vznemirjeni so gledalci s pridruženimi besedami izmenjavali svoje domneve.

Pravega smisla igra prav za prav ni imela — samo stvari, ki ne pomenjajo prav nič možganskega, morejo najti skrit dohod v dušo človekovo — je menil pisani močerad.

»Kratko povedano, — sladostarstva in groza sta sadova istega drevesa,« ga je prekinil netopir, »ampak verjemite mi, mene spreletava mrzla zona. Vse tukaj je nasičeno z nepojmljivo pošastno grozoto, ki se je ne morem otresti. Vedno znova me zavija vase kakor debele odeje. — Mar je to učinek lutkovne igre? — Pravim, da ne! — Čutim, da struji tu groza vame od prince Daraše-Koha. Zakaj sedi navidezno tako miren gori na steklenici? In vendar se od časa do časa skremži njegov obraz!!! — Nekaj strahotnega se tu dogaja, pa recite kar koli.«

Glasen krohot in ploskanje ga je prekinilo. Pierot se je na dnu steklenice zvil in s prsti davil svoj vrat. — Nato je v divjem obupu

nekaj kričal — nikdo ga ni slišal — in kaza na svoja prsa in navzgor — — — končno je sklenil roke, ko da hoče gledalce milo za nekaj prositi.

»Menda ja, piti hoče — seveda, — tako velika steklenica, pa nobenega šampanjca notri — dajte mu vendar piti, sakramenske lutke,« je kričnil eden izmed gledalcev.

Vse se je smejalo in ploskalo.

Tedaj pa je pierot v steklenici skočil kvišku, strgal belo oblačilo s prsi, se opotekel in po dolgem padel na obraz.

»Bravo, bravo — pierot — izborna igraš; da capo, da capo,« je vriskala množica.

Ko pa se mož v steklenici ni več ganil, se je ploskanje polagoma poglobilo in vsa pozornost množice se je osredotočila na lutke.

Te so stale še vedno v onem pošastnem položaju, ki so ga preje zavzele, vendar pa se je na njihovih obrazih sedaj zrcalila nekaka napetost, ki je prej ni bilo opaziti. Videti je bilo, ko da čakajo na neki skrivnostni znak.

Grbasti pritlikavec se je končno s svojim apeno-belim obrazom previdno ozrl na prince Daraše-Koh.

Perzijec se ni ganil.

Njegov obraz je bil upadel.

Čez nekaj časa pa je eden črncev iz ozadja oklevaje stopil k nosilnici in odprl vratica.

In tedaj se je zgodilo nekaj zelo neobičajnega.

Odrevenelo je padlo iz nosilnice popolnoma golo žensko telo in plosko udarilo na tla.

— Za trenotek ja zavladala grobna tišina, nato

je zavrisnilo tisoč glasov; — — — po vsej dvorani je zahrnelo.

Kneginja, Daraše-Kohjeva žena je ležala pred njimi — docela naga; privezana je bila na jeklen okvir. — Mesta, kjer so ji vezi rezale v meso, so bila modro podpluta.

V ustah ji je tiščal svilen robec. —

V nepopisni grozi so vsem otrpnile roke.

»Pierot!« je zdajci pronikavo vriskal nek glas, — »pierot!« — — — blazna, nedolžljiva bojazen je zasidala svoje kremplje v vsa srca.

— »Kje je prince?«

Perzijec je v splošni zmešnjavi brez sledu izginil.

Ze je stal Melanchthon na ramah junkerje Hansa, toda zaman — — — nikakor ni mogel odstraniti pokrova s steklenice in mali zračni ventil je bil — — — zaprt in privit. —

»Razbijte vendar steklenico, hitro, hitro!«

Holandski dostojanstvenik je iztrgal rdečemu rablju njegovo sekuro in se v enem samem skoku pogнал na oder. —

— Zvenelo je, ko da poje razbiti zvon, ko so padali njegovi siloviti udarci na steklo; — — — strahotno pritrdjevanje.

Globoke razpoke so kakor svetli bliski huškile preko stekla — — — rezilo sekire se je zvil.

Končno — — — končno — — — steklenica se je sesula v čepinje.

Notri je ležal mrtev — zadušen — grof Faast — s prsti zagrebenimi v lastna prsa.

Po dvorani so v mrliškem poletu prhutali velikanski črni tiči groze.

Jz Dravske banovine

d G. ban dr. Drago Marušić danes v torek 13. oktobra ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 62 z dne 13. oktobra 1931 ima sledečo vsebino: Zakon o izpremembi § 250 zakona o javnih beležnikih (notarjih). — Zakon o časni trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo. — Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Popravek v zakonu o volitvah narodnih poslancev.

d Razpis poštne vožnje. Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje oddajo poštne vožnje po enkrat na dan na progi Škofja Loka—Zelezniki za dobo enega leta od 1. novembra dalje. Četrta javna ustna pogajanja, v skrajšanem roku, se bodo vršila v soboto 17. t. m. v pisarni občine Zelezniki. Ponudniki se sprejemajo od 10. ure dalje, draženje navzdol se prične ob 11. Zastavna kavcija 500 Din.

d Predavanja o Koroški je imel škofjeloški Sokol v soboto zvečer. V mali dvorani Doma se je zbralo nad 60 bratov in sester, ki so z vidno pazljivostjo sledili lepih besedam predavatelja br. Horvata. Govornik je obšel Koroško najprej iz zemljepisnih vidikov, nato pa je podal glavne spomine izza plebescitnih dni. Škofjeloški Sokol je poslal takrat 120 članov na Korotan pod vodstvom svojih bratov-oficirjev. Enourno predavanje je bilo dostojen spomin nesvoobodnim na Korotanu.

d Naši rojaki onkraj morja. Kakor poroča »Ameriška domovina«, je Anton Šubelj, znani slovenski baritonist, angažiran za veliko jesensko radijsko razstavo v Madison Square Garden v New Yorku. Pel bo v televizijo iste narodne pesmi, kakor zadnjič, ko je dosegel tako lep uspeh. — Novo umetno gnoljo je iznašel v New Yorku rojak Anton Grzetič. To gnoljo podvoji velikost sočiva. Na svojem vrtu v Holliwu je pridelal po dva funta težke paradižnike.

d Drugo in zadnje vpisovanje za ritmično gimnastiko in ples telesno-kulturnega društva Atena se vrši danes, v torek, dne 13. t. m. od pol 18. do 19. ure zvečer v beli dvorani Uniona, kjer se dobe vsa pojasnila in sprejemajo prijave interesov za vse tečaje. Pouk otroškega tečaja se je poveril letos gđ. Maši Slavčevi, ki razpolaga s temeljitim znanjem in bo uvažala otroke z improvizacijo majhnih plesnih scen k smoteni ritmični vzgoji, ki vzbuja v deci čut za ritmično, estetično in harmonično obvladovanje telesa. Po možnosti se bo vršil pouk mladine spomladi na prostem. Tečaj za deklice in dame vodi diplomirana učiteljica Mensendieckove šole gđ. Hana Pakjova. Moderne plesne za dame in gospode poučujeta plesna mojstra g. Košček in Trost. 2255

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich, 398-2

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 770-2, termometer 7-8, relativna vlaga 94%, tiho, megla. V Mariboru je kazal barometer 770-6, termometer 8-9, relativna vlaga 86%, smer vetra W 1, oblačnost. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 18-4 (6), Mariboru 15-2 (8), Zagrebu 20-6 (8-6) Beogradu 21 (7-3), Sarajevu (6), Skoplju (6-7). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

d Od doma pobegnili. 18-letni Alojzij Kranokan. Oba mladeniča sta brez vseh sredstev čina Gorenje Polje pri Novem mestu, sta 27. septembra pobegnili od svojih staršev neznanokam. Aba mladeniča sta brez vseh sredstev in brez dokumentov. Za obema je uvedeno zasledovanje.

Ljubljana

Torek, 13. oktobra 1931: Koloman. Pravoslavni, 30. septembra: Grigorijs.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

*

d I. simfonični koncert. Sinoči je priredilo Narodno gledališče zelo uspel simfonični koncert. Slišali smo Brahmsa, Čajkovskega, Lajovca in Škerjanca, ki je koncert dirigiral. Klavirski koncert Čajkovskega je prednašal Ivan Noč. Poročilo o koncertu sledi. — S. Osterc.

d »Ljubljanski Sokol« ponovno opozarja na današnje skioptično predavanje br. Cveta Šviglija »s fotokamero v Julijske alpe« ki bo ob 20. uri v mali dvorani v Narodnem domu (vhod iz Bleiweisove ceste). Vstopnine ni, pač pa se bodo pobirali prostovoljni prispevki za bedne Belokranjce, težko prizadete po letošnji katastrofalni suši. Na to zanimivo predavanje vabimo vse prijatelje večno lepe narave.

d Belokranjci! Danes ob 20. v hotelu Bellevue sestanek Belokranjcev. Rojaki, vsi, ki ste voljni pomagati našim po suši in toči prizadetim revnim rojakom, srčno vabljeni. Odbor.

d Orkester kraljeve garde iz Beograda bo priredil v petek 16. t. m. v veliki Unionski dvorani svoj simfonični koncert, ki ga dirigira gardni dirigent in godbeni referent polpolkovnik Pokorny. Po prevratu je letošnji koncert tretji koncert kraljeve garde v Ljubljani. Gardni orkester, ki šteje 80 moških, si je izbral za svoj ljubljanski koncert naslednji spored: Wagner: Predigra k operi Mojstri pevci Norimberški, Svedsen: Simfonija v d-duru, Ipolitov-Ivanov: Kavkaške skice, Kailkinov: Simfonija št. 1, Debussy: Childrens Corner in Baranović: Kolo. Izredno bogat program, ki vsebuje klasično rusko, francosko in jugoslovan-

ske simfonično glasbo. Vstopnice od 40 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni.

d Gramofoni vseh znamk se dobe najceneje pri »Jugosport« r. z. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34 (preje Razberger). Člani imajo 15 odstotkov popusta. 1436

d Iz bolnišnice. 3-letna hči delavca Stanislava Korunova, Šmartinska cesta 21, je včeraj popoldne padla v škat vroče vode in je zadobila hude opekline po životu. — 4-letna hči čevljarjskega mojstra Vida Mencejeva, Lončarska steza 6, je v Streliški ulici padla s škarpe in se potolkla na bradi. — 33-letnega tesarja Antona Abrama, stanujočega v Sp. Šiški, Beljaška ulica 4, je v Sp. Šiški med pretepom sunil neznan napadalec z nožem v vrat. — 26-letni blavec Ivan Pavlič iz Kranja je s svojim tovarišem Stržajem ogledoval samokres. Po naključju se je samokres sprožil in je strel zadel Pavliča v levo nogo. — 11-letni učenec Borislav Medved, Kongresni trg 17, je včeraj padel in si zlomil levo roko. — 29-letni čevljarjski pomočnik Anton Brodnik iz Zg. Šiške št. 16 se je pri obrezovanju podplata nevarno vrezal v levo dlan. — 29-letnega brezposelnega delavca Franca Lenčiča je na Vidovdanski cesti neznan napadalec udaril s pestjo po obeh. — 19-letni kleparski pomočnik Ladislav Kobal iz Most je pri nogometu zadobil poškodbo na glavi.

d Srnjak najden. Poročali smo, da je bil ukraden Stani Suštarjevi v Sp. Šiški srnjak z ograjenega dvorišča. Kakor je včeraj sporočila Suštarjeva policiji, je našla srnjaka na nekem vrtu v Sp. Šiški.

d Kolesar je po podrl. Delavka v tobačni tovarni Frančiška Makovec, stanujoča v Gradišcu 7, je prijavila policiji, da je pred hišo, kjer stanuje, podrl na tla neznan kolesar. Pri padcu se je poškodovala na glavi.

d MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

d 4-letno deklico povozil. Ključavničarski pomočnik Albert S. je v Rožni dolini na Cesti VI povozil s kolesom 4-letno Albino Možinovo, hčerko posestnika, in ji prizadejal na desni nogi nad kolonom globoko rano, iz katere je močno krvavela, tako da so jo morali prepeljati v bolnico. Značilno za kolesarja je, da je po nesreči takoj sedel na kolo in se, ne meneč se za ranjeno deklico, hitro odpeljal naprej.

d V pijanosti padel v Ljubljano. Brezposelni delavec Alojzij M., stanujoč v Streliški ulici, je v nedeljo ponoči na Sv. Petra nasipu blizu hiše št. 15 prital v pijanem stanju na nasip in padel v strugo Ljubljane. Na njegove obupne klice na pomoč je stražnik poklical rešilno postajo, ki je M. potegnila iz vode in ga odvedla na njegovo stanovanje.

d Motorno kolo najdeno. V noči od 10. na 11. t. m. je bilo ukradenemu uradniku Marjanu Verbiču v Rožni dolini motorno kolo s prikolico. Kakor je sporočila orožniška postaja v Kranju, je našla ukradenoto motorno kolo blizu Kranja v nekem grmovju.

d Zasačena pri tatvini. Posestniku Francu Zalarju, Vič 43, je neka Frančiška v družbi s svojo hčerko posekala v njegovem gozdu tri hrastova drevesa, vredna 100 Din. Zalar je mater in hčer zasačil pri tatvini in preprečil, da mu nista odnesli dreves.

d Tatvina premoga. Delavka tobačne tovarne Elizabeta Gorišek, stanujoča v Vodmatski ulici 18, je prijavila policiji, da je neznan tat vlomil v noči od 9. na 10. v njeno zaklenjeno drvarnico in ji odnesel vrečo premoga. Slučajno je policija v noči od 9. na 10. t. m. naletela v Vodmatski ulici na dva brezposelna delavca, ki sta nosila vrečo s premogom. Eden izmed njiju, Franc Žagar je pobegnil, Josipa Vrhovca pa je policija prišla. Vrhovec se je izgovarjal,

da je premog ukradel na glavnem kolodvoru. Ko pa je policija pokazala vrečo s premogom Elizabeti Goriškovi, je ta spoznala za svojo. Vrhovca izroči policija sodišču.

d Tatvina kolesa. Krojaškemu vajencu Edvardu Volku je bilo ukradenoto z dvorišča hiše v Podjurski ulici 13 kolo, vredno 400 Din.

d Tudi zajee kradejo. Zasebnici Angeli Zakrajškovi, stanujoči na Viču 84, sta bila v noči od 9. na 10. t. m. ukradeni iz drvarnice dva zajca, vredna 120 Din. Pred dvema mesecema je bilo vlomljeno v skladišče Zakrajškove in bil ukraden zaboj literških, polliterških in četrtliterških steklenic in kozarcev v skupni vrednosti 500 Din.

Maribor

d Orkester Kraljeve garde, ki je ravnokar na turneji po vseh večjih mestih naše države, bo koncertiral v Mariboru v soboto, 17. t. m. v veliki dvorani Uniona.

d Praktični učiteljski izpiti v Mariboru. — Praktični učiteljski izpiti po novih predpisih so se vršili na drž. moškem učiteljskem v Mariboru od 5. do 11. oktobra t. l. pod predstvom ravnatelja dr. Potočnika. Izpit so napravili učitelji-pripravniki: Bevc Maks, Debenak Andrej, Ferjan Milan, Grubelnik Fran, Hudales Zoran, Jandl Fran, Kajč Milan, Kotnik Fran, Krevh Viktor, Lovrec Fran, Mihelič Vilko, Prah Karel, Sreš Martin in Šerona Vinko.

d Pohorska vzpenjača. Ministrstvo za gradnje je izdalo tukajšnji zadrugi »Pohorski železnici« enoletno koncesijo za trasiranje proge Pekra-Sv. Bollenk.

d Smrt uglednega gostilničarja. V Jarenini v Slovenskih gorah je vsoboto v 36 letu starosti umrl znani in ugledni gostilničar in posestnik Martin Cvilak. Blag mu spomin!

d Otvoritev strelišča pri Sv. Rupertu. V nedeljo je bilo ob udeležbi oblastnega predsednika strelskih družin polkovnika Putnikovića slovesno otvorjeno novo strelišče pri Sv. Rupertu v Slovenskih gorah.

Dr. Pfrimer bo odpotoval z brado v Nemčijo

Vodja ponesrečenega heimwehrovskega prevrata v Avstriji dr. Walter Pfrimer bo te dni odpotoval iz Maribora v Italijo in Nemčijo, kjer se bo stalno naselil v Monakovem. Dutil si je tudi rasti brado in brke.

Smrt najtežje Mariborčanke

Na Pobrežju je umrla 66 let stara najtežja naša ženska Marija Simoničeva, ki je tehtala 160 kg.

Zdravniška iz Kitajske

Ni je dežele na svetu, ki bi nudila tujcu tako nadvse zanimive vpogled v kulturne razmere, v navade in običaje prebivalcev kakor Kitajska. Kitajci so, kot verni nasledniki svojih pradedov, neznanstvo ljubeznivi in dobrovoljni, toda v gotovih slučajih tudi maščevalni.

Da karakteriziramo te lastnosti, hočemo podati sledeči primer:

Na Kitajskem dobiš zdravnike v evropskem zmislju samo v velikih mestih, moderne farmacevtske zdravstvene preparate kakor: Pamflavin, sredstvo proti infekciji, prehladu in boleznim v vratu, ali Aspirin-tablete proti prehladu in revmatični bolezni dobiš tudi samo v vele-mestnih lekarnah. V manjših mestih in na vaseh zdravi pa ljudi ljudski zdravnik.

V nekaterih provincah obstajajo predpisi za ljudskega zdravnika, da mora na hišnih vratih objaviti imena onih, ki so potom njegovih rok prešli v lepšo večnost. V drugih provincah je pa navada, da sorodniki pokojnika za novo leto, pred hišnim vrati ljudskega zdravnika postavijo gorečo svečo. Oni ljudski zdravnik, pred katerimi vrati je najmanj sveč, velja za spretnega in nenevarnega.

Jz drugih banovin

Kongres hišnih posestnikov v Zagrebu

V soboto se je pričel v Zagrebu kongres hišnih posestnikov iz Hrvatske in Slovenije. Udeležili so se ga delegati iz Osijeka, Celja, Maribora, Varaždina, Ljubljane, Sarajeva in Splita. Živahen je bil razgovor o stanovanjskem vprašanju, katerega sta vodila arhitekt Pilar in hišni posestnik Frelj Ivan iz Ljubljane. Pilar je povdaril, da pri nas ni stanovanjskega vprašanja, ker je ukinjen zakon o stanovanju. V nedeljo so zborovali sprejeli 6 resolucij, v katerih zahtevajo hišni posestniki enoten zakon za odpravljanje stanovanj v vsej državi. Predstavniki hišnih posestnikov naj bi bili zastopani v vseh občinskih odborih. Ustanovili bodo Kreditno združenje, katere člani smejo biti hišni posestniki. Zahtevajo tudi ustanovitev posebnih hišnoposelstviških zbornic. Živahen je bil tudi razgovor o znižanju najemnin. Predsednik ljubljanskih hišnih posestnikov je izjavil, da so hišni posestniki za kompromis glede cen za stanovanja, toda na pravični bazi.

Konrad Veidt in Zagrebčani ter Ljubljancani

V soboto in nedeljo so Zagrebčani govorili samo o Konradu Veidtu. Zagrebški listi poročajo, da je prišlo iz »provinc«, zlasti iz Slovenije, več tisoč Veidtovih oboževalcev v Zagreb, da bi Veidta videli živega in dobili njegov podpis. Dva mlada človeka iz Slovenije, baje iz Ljubljane, sta prišla z avtomobilom v Zagreb in izročila Konradu Veidtu filmski-manuskript, ki sta ga spisala za tega igralca. Med tisoči oboževalcev je Konrad Veidt sprejel tudi ta dva mlada »filmska avtorja«. Največ podpisov je razdelil seveda nežnemu spolu. Razen tega

so ga oblegali s fotografskimi kamerami, kamor je prišel in zagrebški listi trdijo, da je Konrad Veidt mož, ki je bil največkrat fotografiran v Zagrebu.

400-letnica trsatskih stopnic

Na Sušaku so v nedeljo svečano proslavili 400-letnico trsatskih stopnic, katere je zgradil kot zadužbino Gospe od Trsat Trsatčan Peter Kružič po zmagi, katero je izvojeval pri Klisu nad Turki. Po svečani maši so na Jelačičevem trgu pred vhodom kapele trsatskih stopnicje odkrili spominsko ploščo kapetanu Kružiču. Slavnostni govor je imel sušaški župan Ružič, ki je proslavljal Kružičeve zasluge v boju proti Turkom in Benečanom. Župan je razglasil, da se bodo odslej imenovala te stopnice »stopnice Petra Kružiča«. Spominsko ploščo je postavilo Društvo za tajski promet na Sušaku.

b Samomor bitolskega vampirja. Nedavno smo poročali o groznem zločinu Abdula Ibrahim, ki je najprvo mučil in potem zadavil v Bitolju 11letno dekletce — Buniko Kalderon. Iz Bitolja poročajo, da je zločinec v soboto pobegnil iz zapora in skočil v vodnjak ter utonil.

b Smrtin padec s strehe. V nedeljo je padel s trnadstropne hiše v Jurišičevi ulici v Zagrebu 8-letni Ivica Berglez, edini sin blagajnika Zavarovalnice »Jugoslavije«. Deček se je pri padcu tako potolkel, da je nekaj minut nato umrl. Deček je pred kosilom pobegnil iz stanovanja in se šel igrat na solnce na ploščato streho. Naslonil se je na vrh, na kateri se je sušilo perilo. Vrv se je pa odvezala in deček je strmoglavil v globino.

b Strokovna zajednica brivcev in vlasuljarjev je bila osnovana v Zagrebu v okviru Zveze hrvatskih obrtnikov.

Plui

p Otvoritev sadne razstave. V nedeljo 11. t. m. ob 10. uri je bila tu otvorjena I. banovinska sadna razstava, in sicer v Društvenem domu. Nad 800 oseb je napolnilo dvorano in galerijo. Ob 10. uri je dospel ban g. dr. Marušić v družbi gg. ministrov dr. Kramerja in Puclja. Pozdravil jih je predsednik Sadržarskega društva g. Umek. Po pozdravnem govoru je stopil na govorniško tribuno g. ban, ki je v svojem jedrnatem govoru orisal pomen razstave. Razstava pomeni velik gospodarski napredek za naše ljudstvo, ki je potrebno opore, da zamore lažje spraviti svoje pridelke v denar. Z željo na dober uspeh je končal svoj govor in proglasil razstavo za odprto. G. minister dr. Kramer je v svojem daljšem govoru med drugim apeliral na zbrano občinstvo, da pokaže slogo, kakor na tej razstavi na gospodarskem polju, tudi dne 8. novembra na narodnem polju in da Slovenci pokažimo, da smo za aktivno državno sodelovanje. G. minister Puclj je pozdravil to gospodarsko prireditel in pozival navzoče istotako, da se izjavijo dne 8. novembra t. l. za narodno in državno sodelovanje. Pozabijo naj se vsa prejšnja strankarska in osebna nasprotja.

p Sadržarski sestanek. V nedeljo 11. t. m. ob 15. uri je bil sadržarski sestanek v dvorani Narodnega doma. Sestanek je bil prav dobro obiskan. Udeležili so se ga oni strokovnjaki, ki so bili na sadni razstavi in ki so izrabili to priliko. Nadaljno poročilo o razstavi odnosno sadržarskem sestanku sledi.

Kočevje

Jubilej. Dne 15. t. m. bo preteklo 30 let, odkar je bil nastopil svojo duhovniško službo v Kočevju g. kanonik Ferdinand Erker. Slovesna proslava te obletnice se bo vršila prihodnjo nedeljo ob 10. uri v mestni župni cerkvi.

Povečan obrat. Češka tekstilna »Kočevje« bo v kratkem pričela še z izdelovanjem perila. V ta namen gradi ob svoji tovarni posebne prostore. Upati je, da bo nekaj ljudi dobilo delo — samo ko bi bili malo bolje plačani.

Pomočniki izpiti. 25. t. m. se bodo vršili v prostorih osnovne šole pomočniški izpiti. Prijave za dopustitev k izpitu je treba vložiti do 16. t. m.

Kranj

Pevska vaja. Drevo točno ob 20. uri je vaja sokoleškega ženskega zbora, ob 20.45 pa vaja sokolskega moškega zbora. Pridite vsi točno!

Škofja Loka

Peg, srček moj je prikupna veseloigra v 3. dejanjih, ki je žela v Ljubljani najlepše priznanje. Ni čuda, da se je tudi škofjeloška publika izvrstno zabavala ob njeni uprizoritvi v nedeljo zvečer v Sokolskem domu. Čeprav je igra težka so nastopajoči brez izjeme svoje vloge prav dobro izpeljali. Režisar brat Košča je spretno uredil scenerijo in je igralce dodobra »izpilil«. Hvala mu! Dvorana je bila do kraja zasedena, odmorji so bili kratki, kar je prav, in jih je izpopolnjeval zvočnik. Diletantje obetajo biti letos prav pridni. Sedaj že študirajo Remeeve »Užitkarje«.

Prijava zgradarine. Čeprav je bila stvar že precej objavljena, vendar še mnogi ne vedo, da morajo hišni posestniki vložiti do konca oktobra prijavo za zgradarino za leto 1932. Ne odlašajte! Tiskovine dobite pri Zigonu.

Nova brivnica. Podjetni Nikola Kojić je preuredil bivšo urarsko trgovino pokojnega gospoda Benedičiča v eleganten brivski in damski salon, ki je med najlepšimi v mestu.

Stopite v krog Rdečega križa! Pretekli petek se je vršil v mestni posvetovalnici sestanek zastopnikov oblastev, raznih društev in drugih povablencev. Sestanek je vodil predsednik Rdečega križa v Škofji Loki g. Avgust Blaznik, ki je očrtal vse gorje našega ljudstva v pasivnih krajih. Škofja Loka bo za prizadete reveže nastopila enotno pod okriljem R. K. Nabirali se bodo denarni in naravni prispevki. Škofjeločani, izkažite se s kakršnimkoli prispevkom in pomagajte gladnim!

Hud padec. Trgovka na Mestnem trgu v Škofji Loki Mici Papa je imela opravka v podstrešju svoje hiše. Pri povratku na stanovanje je trgovki spodrsnilo in je s hudimi poškodbami na obrazu obležala na stopnicah. Na pomoč so morali poklicati zdravnika dr. Jožeta Ranta. Ponesrečenka je ostala v domači oskrbi.

Kolesarski sport se poleg drugih panog poslednje čase uveljavlja v Škofji Loki. — Najhujši »gadje« Nekrep Oto, Kokalj France in Vrančar Drago so napravili tridnevno turo. Prevozili so približno 350 kilometrov. Iz Škofje Loke so vozili na Pragersko, odtod preko Rogaške Slatine do Brežic in nato skozi Novo mesto preko Dolenjske in Ljubljane na dom.

Trbovlje

Smrt blage žene. Zopet je kruta smrt neusmiljeno posegla v vrste onih plemenitih žen, ki svoje življenje ne smatrajo za praznik, marveč en sam dolg delavni dan. V soboto zvečer je po kratki bolezni umrla v tukajšnji rudniški bolnici soproga rudniškega šihmoistra v pok. Filipa Slokana, gospa Alojzija Slogana. Njeno prerano smrt obkrojuje poleg soproga 4 sinovi, od katerih je najstarejši učitelj, drugi je rudarski inženjer v rudniku Rlanj, mlajša dva pa študirata. Pokojnica je bila skrbna in vzorna žena, pa tudi ljubeča mati svojim sinovom, ki jih je lepo vzgojila in dala kralju in domovini. — Blagi pokojnici naj bo domača zemljica lahka, preostaliim težko prizadetim naše globoko sožalje.

Prepoved zabajanja v gostilne. Deželno sodišče v Ljubljani je prepovedalo Hribarju Ivanu, roj. 28. aprila 1902. v Trbovljah, zabajati v krčme za dobo enega leta.

Včerašnja nogometna tekma med SK Trbovlje in SK Retje je končala s porazom SK Retje v razmerju 3:2. Obe moštvi sta bili jako borbeni, toda disciplinirani. SK Retje je v zadnjem času v tehniki kaj napredoval in obeta biti zelo dober klub. SK Trbovlje ga še zena-krat nadkriljuje, kar je pokazal tudi rezultat. Igra je bila lepa, čemur je tudi vreme mnogo pripomoglo.

Celje

* **Smrtna kosa.** V nedeljo 11. t. m. je v Spodnji Hudinji št. 16 umrl Govedič Gregor, vpokojeni uslužbenec celjske cinkarne. — V javni bolnici sta v ponedeljek 12. t. m. umrli 29-letni Rabuza Matija, delavec mestne občine celjske, stanujoč v Zavodnem št. 13, ter 2-letna hčerka malega posestnika iz Zuzma Frančiška Artnak. Pokojnim blag spomin, preostali naš sožalje!

* **Davčna uprava v Celju** objavlja, da so razporedi za pridobitno in davek na poslovni promet za leto 1931 v smislu čl. 131 zakona o neposrednih davkih razgrnjeni pri davčni upravi v Celju na javen vpogled od 12. do 19. oktobra t. l. ter da se dostavijo poedinim davčnim zavezancem posebni plačilni nalogi.

* **Predavanje o zavarovanju trgovskih in zasebnih nameštencev.** Trgovsko društvo v Celju ter Pomočniški zbor pri gremiju trgovcev v Celju bosta priredila v sredo 14. t. m. ob 20. v spodnjih prostorih Narodnega doma predavanje o obveznem bolniškem ter višjem zavarovanju trgovskih in zasebnih nameštencev pri trgovskem bolniškem in podpornem društvu in o pokojninskem zavarovanju. Predavali bodo ravnatelj Podgoršek ter glavni funkcionarji trgovskega bolniškega in podpornega društva ter Pokojninskega zavoda v Ljubljani. Predavanje bo zelo zanimivo ter poučno in je važno za vse zavarovance ne glede na društveno pripadnost. — Pomočniški zbor pri gremiju trgovcev v Celju obvešča vse trgovske in zasebne nameštence, da bodo v sredo 14. t. m. po predavanju v Narodnem domu na razpolago seznanili, v katerih se bodo lahko vpisali tisti, ki žele plačevati predpisano odkupnino za ljudsko delo na banovalnih cestah v mesečnih obrokih.

* **Dve tatvine.** Delavec Ratej Franc iz Sv. Jurja ob južni žel. se je v nedeljo zvečer pripeljal iz Laškega v Celje. Ko je izstopil, je opazil, da mu je med vožnjo nekdo ukradel listnico, v kateri je imel dvatisoč francoskih frankov. — Čevljarstvu pomočniku Repniku Antonu je nekdo v nedeljo zvečer v čakalnici na celjskem kolodvoru ukradel aktovko v različno vsebino. O obeh tatvinah vodi policija preiskavo.

* **Izročitev častnega članstva celjskih šahistov g. vladnemu svetniku Lileku.** V soboto zvečer se je v klubovi sobi Kluba celjskih šahistov v hotelu »Evropa« vršila skromna a prijetna slavnost. Predsednik g. dr. Schwab je v svečanem govoru slavil zasluge vladnega svetnika Lileka ter mu sporočil, da ga je klub imenoval svojim prvim častnim članom. G. strokovni učitelj Grašar je nato slavljencu izročil umetniško izdelano diplomu. G. vladni svetnik Lilek se je v ginjnih besedah zahvalil. Diploma je razstavljena v trgovini Strmec-ki na Kralja Petra cesti.

* **Aretacija.** Policija je aretirala radi potepuške brezposelnega delavca Albina C. iz Ko- bedri pri Litiji. Izročili so ga sodišču.

Nedelja brez požara

Preteklo nedeljo ni bilo niti v Celju niti v njegovi bližnji in daljni okolici nobenega požara. To je po treh mesecih prva nedelja brez požara!

Gornja Radgona

Dramatično društvo, ki je delovalo dolgo vrsto let, je v likvidaciji. Njegovo imovino bo dobil dramatični odsek Sokola, ki bo pod agilnim vodstvom režiserja g. D. Pahorja pričel zopet poživljeno delovati. V letošnji sezoni je na programu kar sedem gledaliških predstav: Nušičeva »Sumljiva oseba«, Ancengruberjeva »Slaba vest«, Tučičeva »Golgota«, Molnarjev »Vrag«, Schönekejeva »Otroška tragedija« ter ponovitev predstave »Necodemi: Ostanek«, s katero je dramatično društvo letos poleti gostovalo v Radencih. Uprizoriti se nameravajo tudi vsaj dve otroški predstavi, in sicer »V kraljestvu palčkov« ter »Sneguščica«. Vsi, ki imajo veselje do igranja naj se javijo pri g. Pahorju.

Nesreča pri delu. V mehanični delavnici Ivana Kozarja na Spodnjem Grisu so popravljali in preizkušali avtomobilski motor starejše konstrukcije. Pri tem delu je bil med drugim zaposlen tudi vajenec Rosman Janez, ki je pri imenovanem mojstru v uku komaj par tednov. Pograt je moral motor, kar je bilo za mlade- ga, nekega in šibkega vajenca vsekakor pretežak posel. Ročaj mu je zdrknil iz prstov ter ga z vso silo udaril po roki in mu zdrobil obe kosti v podlahti. Mlademu ponesrečencu je uravnal zlomljeno roko dr. Breznik.

Roparski morilec Rudolf Mohorko se je v zaporu obesil

Izvršil je smrtno obsodbo nad seboj s svojim pasom

Na vesti je imel sedem roparskih umorov

Maribor, 12. oktobra.

Včeraj popoldne ob 16. uri je paznik Ignacij Ploj opazil, da visi zloglasni razbojnik Rudolf Mohorko v svoji celici št. 34 obešen poldrugi meter od tal na omrežju okna. Obvestil je nemudoma predstojništvo sodnih zaporov, ki je odredilo, da so samomorilca sneli, obenem pa pozvali k njemu tudi uradnega zdravnika doktorja Zorjana, ki pa ni mogel storiti ničesar drugega ko ugotoviti Mohorkovo smrt.

Obesil se je s svojim pasom

Mohorko se je obesil s svojim pasom, katerega je privezal na okno. V preiskovalnem zaporu, kjer je zaradi varnosti nosil jetniško obleko, je bil Rudolf Mohorko precej miren. S pazniki, ki so ga posebno skrbno nadzorovali, kakor tudi s preiskovalnim sodnikom dr. Grmovškom je govoril vedro in prijazno. Večkrat pa je dejal, da se ne bo dal soditi in obesiti, marveč, da bo samega sebe sodil. Te njegove izjave niso niti pazniki, niti preiskovalni sodnik jemali pretesno, ker ni kazal nikakršne razburjenosti in potrnosti.

S tekom pojedel kosilo

Tudi včeraj dopoldne je bil veder in opoldne je s tekom pojedel kosilo. Za samolastno justifikacijo se je odločil najbrže šele popoldne.

Po odredbi sodnika so truplo razbojnika takoj odpeljali na mestno pokopališče na Pobrežju, kjer so ga v vsej tišini pokopali.

Usoda nezakonskega otroka

Mohorko je bil nezakonski sin služkinje. Do 9. leta je živel pri teti v Gradcu, kjer je hodil tudi v šolo. Od 9. do 12. leta pa je bival pri babici v Studencih. Tam je dovršil vse razrede ljudske šole. Govoril in pisal je slovensko in nemško. Po šoli je postal pastir in mali hlapec pri raznih posestnikih v okolici Maribora, pozneje pa tovarniški delavec in hlapec.

Iz ječe v ječo

Prvič je bil v ječi leta 1923. zaradi tatvine in do leta 1928. so ga zaradi različnih deliktov kaznovali še petkrat. Zadnja kazen je trajala leto dni ječe. Iz te ječe je odšel k vojakom v Ljubljano, od koder pa je čez mesec dni pobegnil in se kot vojaški begunec skrival pod tuji- mi imeni v obmejnem jugoslovanskem in av-

Požar pri Slov. Konjicah

Požar je izbruhnil v nedeljo zjutraj okrog 2. pri posestniku Bornsku v Strančah pri Konjicah. Ognjeni zublji so upepelili gospodarsko in stanovanjsko poslopje. V soboto zvečer so tamkaj kužili koruzo precej pozno v noč. Obstoj možnost, da je v sled neprevidnosti začelo tleti na skednju in je tako ogenj upepelil vsa sosednja poslopja. Konjiški požarni brambci, ki je s svojim avtom in motorno brizgalno bila takoj na mestu nesreče, je vžlic pomanjkanju vode uspelo obvarovati sosednja poslopja, ki bi bila prav lahko postala žrtev plamenov.

Truplo neznanca brez glave

Našli so ga pri Celju — Nihče ne ve, kdo je mrtvec

Celje, 12. oktobra.

V nedeljo popoldne okoli 5. ure so na Miklavčevem hribu v gozdu posestnika Tomažiča, po d. Marjančnika, našli truplo neznanega moškega. Truplo je bilo brez glave. To so našli šele potem nekaj metrov v stran. Obveščeni so bili orožniki, ki pa tudi identitete mrtveca niso mogli dognati. V ponedeljek si je truplo ogledala sodna komisija, nakar so ga prepe- ljali na okoliško pokopališče. Truplo je že pre-

strijskem ozemlju. Včasih je delal, večinoma pa kradel in ropal.

Sedem roparskih umorov na vesti

Dne 24. septembra 1929. leta je napadel z Rudolfom Kovačem dva posestnika pri Dev. Mariji v Pušavi, ki sta nosila iz Maribora okrog 25 tisočakov. Hotel ju je oropati, pa se mu to le ni posrečilo. Stiranost dni nato je z istim pomočnikom ubil in oropal v Šobru posestnika Rudolfa Kanclerja. Temu je vzel 1700 dinarjev. Letos, 31. marca je pa v Jelovcu ubil vso Dobajevo družino, 5 oseb. Plen pa je zna- šal komaj 2000 Din. Ze poprej pa je umoril tudi posestnika Fingušta iz Podobe pri Prager- skem, kar je priznal šele v preiskovalnem zaporu. Vsega skupaj je imel na vesti 7 roparskih umorov, več poskusov in celo vrsto vlo- mov in tatvin, tako da je dosegel žalostni sloves največjega zločinca v Sloveniji. Za njim se je sedaj zakril grob in javnost se je oddah- nila.

Izpustitev obdolženega šumandla

Tukajšnje sodišče je izpustilo posestnika Šumandla iz Limbuša, katerega je morilec Mo- horko obdolžil soudeležbe pri umoru posestnika Fingušta. Ustavili so tudi nadaljnje postopanje proti njemu.

cej razpadalo in je po mnenju zdravnika že šest tednov ležalo v gozdu. Nekemu drugemu posestniku se je zdelo, da je mrtvec identičen z nekim človekom, ki je pred časom prosil pri njemu octa in mu dejal, da mora piti, ker ima zlatenico. Obraz neznanca je bil v resnici ves rumen. Pri mrtvecu so našli nekaj listin, katere bodo na sodišču pregledali.

»Seki ro mi daj, pa te bom udaril!«

Litija, 11. oktobra.

Kresnice se hitro razvijajo, posebno odkar so v obratu apnenice. Tako so si gasilci postavili v kratkem času lep gasilni dom. Gradl ga tvr- dka Zluhec & Božič iz Trbovelj. Tvrdba ima raz- en hrastniških delavcev zaposlenih tudi nekaj svojih, t. j. Trboveljčanov. Med domačini in te- mi pa vlada že od nekdaj sovražstvo. Preteklo soboto je prišlo do prepira med delavcema Hvalo in Gregorčičem.

Ta je imel v roki sekuro, ki jo je pač nič hudega sluteč izročil Hvali, ko mu je ta re- kel: »Če mi daš sekuro, pa te usekam!« Misleč, da se le šali, mu je takoj izročil, dobil pa je že naslednji trenotek udarec po glavi. Na srečo je sekira oplazila samo ob strani, sicer bi bil udarec smrten. Poškodovanega je obvezal dr.

Ukmer, dočim se bo moral Hvala zagovarjati pred sodiščem.

Seja ljubljanske občinske uprave

bo v četrtek, dne 15. t. m. ob 17. uri. Na dnev- nem redu javne seje je po naznanilu predsed- stva in odobrenju zapisnika zadnje seje po- ročilo finančnega odseka o kreditu za nakup mask proti strupenim plinom za poklicne ga- silce, o prošnji zadruga »Dom in mir« za opro- stitev prirastkarine, o naročilu ljubljanskih slik na poštah dopisnicah, v odpisu dolžne na- jemnine Ivanu Vojskoviču, o prispevku k stro- škom kurjave in razsvetljave za gremijalno šolo v Ljubljani, o napravi začasne ograje v dre- vesnici osrednjega šolskega vrta, o prodaji mest- nega zemljišča v Keleziji M. in C. Staniču in o pritožbi proti predpisu prirastkarine Josipa Jamnika in Emila Auersperga, Marije Pavlič in Josipa Pretnarja.

Gradbeni odsek bo poročal o prošnjah za parcelacijo zemljišča, katere so vložili Lesjak Anica, Bregar Franc, Turk Rajko, American Motors in Popović Evald, od odstopu sveta za regulacijo Malega grabna, o razlastitvenem po- stopanju zemljišč Ane Trdina za podaljšanje Karel Kotnikove ulice, o prošnjah Zelenika Franca, Tavčarja Cirila, Pleška Viljema in Aleksandra in Ivanke Golje za odprodajo mest- nega parcele, o prošnji Dovgana Rudolfa za vr- nitev njegove parcele, o pritožbi dr. Azmana proti odloku stavbnega dovoljenja, o podpisu reverza štebe-Slokan, Zidana Alojzija, J. Ko- slerja in Förster-Gogale iz naslove stavbnega dovoljenja, o napravi perišča ob mestnem ko- pališču na Ljubljani, o prošnji Mališa Franca za preložitve Hajdrihove ulice in o regulaciji mesta Ljubljane.

Personalno-pravni odsek bo poročal o proš- njah za sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo, o prevzemu in vzdrževanju državnih mostov v Ljubljani, o prenosu lastništva pokopališča pri Sv. Krištofu na pokopališki sklad v Ljub- ljani, o imenovanju zastopnikov mestne občine ljubljanske v združni odbor stavbnih zadrug in o pogodbi med Maloželezniško družbo d. d. in ljubljansko mestno občino.

Občinski svetovalec Anton Likozar bo stavil samostojen predlog o porabi ostanka enomil- jonskega posojila za zgradbo malih stanovanj. Na tajni seji bodo razpravljali o prošnji neke vdove za določitev vdovnine, o prošnjah za raz- pisano službo mestnega zdravnika, o predlogu za začasno vpokojitev nekega bolnega doho- darstvenega prejemnika, o prošnji nekega po- godbenega uradnika za zagotovilo službe po do- sluzenju vojaškega roka in o brezplačnem in bolniškem dopustu dveh licejskih profesorjev.

Nova tovarna za čevlje v Konjicah

Slov. Konjice, 12. oktobra.

Tovarno čevljev ustanovi tukajšnji tovarnar usnja g. A. Laurich. Nameščena bo v prostorih bivše usnjarne g. Bauman, katere je pred krat- kim nakupil g. Laurich. Vsi potrebni stroji so že dospeli, kakor je tudi poskrbljeno že za stro- kovno vodstvo obrata. Tovarna bo izdelovala vseh vrst čevlje ter je poleg vseh dobrih strani, ki jih bode imela, pozdravljati še dejstvo, da bode v novem obratu dobilo rednega zasluž- ka okoli sto tukajšnjih delavcev.

Slovenske Konjice

Podružnica »Bata«, ki je nameravala v na- šem trgu ustanoviti prodajalno čevljev ter je v ta namen še predredila prostore v hiši g. Ha- senbichela, se ne nastani v Konjicah.

Tatovi koles so se pojavili pretekli petek v večernih urah na našem trgu. Ze dalje časa ni bilo slišati o podobnih tatvinah. V petek zve- čer pa sta v večernih urah okoli 20. izginili kar dve kolesi, in sicer g. Zaločniku, mizarske- mu mojstru in g. Dvorniku, tukajšnjemu pismo- noši. Oba oškodovanca trpita izdatno škodo, ker sta bili kolesi še v prav dobrem stanju. Za ta- tovi manjka vsaka sled. Kolesarji pazite na svoja vozila!

Litija

Poroka. Poročila sta se Leopold Knol, lastnik krojaškega ateljeja in zvest naročnik »Jugoslo- vana«, in gđ. Silva Lajovic, hčerka trgovca Lajovica iz Litije. Agilnima zastopnikoma na- predne misli obilo sreče in naše iskrene če- stitke!

Al Jennings: Pesnik in bandit

Nobene misli nisem zmogel. Bilo mi je, kakor da se mi je kri izpremenila v razbeljeno tekočo že- lezo in kakor da se moram zdaj-zdaj zadušiti v tem pekočem žaru. Bilo je, kakor da sem od groze otrpnil in ohromel. V strahotni molk je udaril glas mojega očeta, ki je zajokal, ves izmučen, ves pomandran od strahu, in čigar jok se je nenadoma zadušil v nekem zateglo piskajočem zvoku. Ta jok je šel skozi mene kakor ostrina noža.

Pepečeno siv, neboljen, z rokami, visečimi ob bokih, z globoko vdrtimi očmi je oče omahnil proti vratom.

Napol oblečen sem planil mimo njega pa po cesti do krčme. Nekaj črnega, skrivljenega se je mimo- grede zrušilo predme. Dvignil sem roko, da bi od- sunil.

— Samo jaz sem... Eda so ubili... teci brž.

Bil je John. Njegov obraz je bil ena sama rdeča rana. Od njegovega plašča je kapljala kri. Njegova desna roka je bila ob ramenu zdrobljena.

— Brž! je zasopel iz sebe. Teci, saj meni ni nič.

Samo rama. — Ed je ustreljen. Za božjo voljo teci brž.

Ed je bil mrtev. John je umiral. Srce mojega očeta je bilo strto.

8

In vse sem imel na vesti samo jaz. Nikoli še ni mogel nihče biti tako skrušen in šegan, kakor sem bil jaz tisto noč. Vse skupaj je bilo samo plod moje surove divje narave. Pravi morilec je bil samo moj neobvladani temperament. O, da bi ne bil nikoli pri- šel domov na obisk! Da bi bil ostal v gorah! Ali da bi me bili v Las Cruces obesili takrat! Na kratki poti do krčme so se vse te grenke misli zažrle vame kakor tolpa pobesnelih psov.

Ko sem planil skozi vrata, so ljudje v krčmi sko- čili narazen, kakor da je strela udarila mednje. Eni so lezli pod igralno mizo, drugi so drli k vratom. V hipu je bil prostor prazen.

Tam na tleh pa je v veliki mlaki gorke krvi na svojem obrazu ležal moj brat Ed. Tik pod lobanjo so mu bili prestrelili glavo.

Vse, kar je bilo dobrega in človeškega, vse, kar je bilo mehkega v meni, mi je tedaj vstalo do grla in v joku bruhalo iz mene in tisto uro, ko sem tam sedel z glavo svojega brata v naročju, z njegovo krvjo po obleki in na rokah, je vse umrlo v meni. Smrt se mi je prikradla v dušo z razdejanjem, ki je bilo še strašnejše od telesne smrti mojega brata.

Nihče ni rekel nobene besede, nihče mi ni prožil roke, dokler se ni čez nekaj časa zdravnik sklonil k nama.

— Pusti, Al, da bom potipal, vstani zdaj. Pri teh besedah je lokal naenkrat spet oživel

pred menoj. Od vseh strani so se k nama gnetli ljud- je. Njihovi glasovi in besede so prihajale do mene, kakor da se skale trgajo v gorah.

— Tukajle je sedel in je metal kocke, je nekdo začel, pa ga je nekdo prekinil in spet se je nekdo oglašil vmes.

— Od zadaj so streljali —.

— Prikradli so se noter —.

— Streljali so nanj, ko je bil že na tleh —.

— In Johna so tudi skoraj končali —.

— In nazadnje so se pobrali kakor volkovi —.

In potem so vse povzeli še enkrat in so vse še enkrat pripovedovali od začetka.

Temple Houston in Jack Love sta bila prišla sko- zi zadnja vrata, šla mimo godcev in se ločila. Hou- ston je stopil pred Eda, Love pa se je na skrivaj splazil za njegovo mizo. Oba sta bila pijana.

— Ali se boste opravičili pred menoj? je siknil Houston.

Ed se je okrenil in ga pogledal. Love je stal za njegovim hrbtom.

— Pridite, kadar boste trezni. Tedaj se bova raz- govorila o opravičevanju.

To je vse kar sem želel, je odgovoril Houston in se odgugal. V tistem hipu je Love Edu nameril svoj revolver na glavo in sprožil. Ko se je Ed zgrudil, je Houston planil nazaj in izstrelil še dve krogli v lo- banjo mojega brata.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

Nepotrebne izgube naših izvoznikov in sadjarjev

Poročilo z dunajskega sadnega trga

S češpljami smo pri koncu. Ali tudi konec je prav neugoden za naš izvoz, in sicer povsem po krivdi naših ljudi, kakor vedno. — Ko je po večernih dneh zopet posijalo sonce, da je bilo mogoče trgovati in nakladati, so naši izvozniki tako strašno preplavili srednje-evropske trge, da so cene morale katastrofalno pasti. Na Dunaju je bila cena na soboto še 60 do 70 grošev, takoj v ponedeljek pa... niti 30 grošev. Ves teden se cena ni mogla popraviti do 40 grošev, a blago je stalo do Dunaja najmanj — 45 grošev. Računajte izgube.

Se hujše vesti imamo iz Prage. Tam je ostalo na postajah okrog 40 vagonov, za katere se nihče niti zmenil ni, ker je bilo na nje več stroškov nego bi se za nje dobilo. Pripovedujejo se naravnost komične zgodbe, kaj so s tem našim blagom počeli.

V Jugoslaviji pa so izvozniki cene naravnost blazno nerealni navzgor. Od poluradne strani imamo poročilo, da so bile cene okoli Jagodine in Kruševca od 1:40 do 1:60 Din. Ali v resnici so jih poklicani in nepoklicani izvozniki dvignili do 3 Din. Te češplje stanejo do dunajskega trga do 55 grošev, a za nje se je prejele po 40 do 45 grošev. Torej pri vagonu do 7000 Din izgube.

Znan ljubljanski Goričan, strokovnjak v izvozu sadja, je bil z velikim številom koskov tam okoli Jagodine, Kruševca, Kragujevca in je pametno kupoval ter pošiljal na razne kraje srednje Evrope. Plačeval je največ 137 para,

kajti ta cena je še bila pametna. Pa so mu pridili iz Jagodine v Kragujevac trije Jagodinci, ki so dvignili cene tako visoko, da je naš Goričan prodal Jagodincu vse svoje koše z lepim dobičkom ter pobegnil... Prišel je na Dunaj in tu videl, da so Jagodinci pri istem blagu izgubili zadnje hlače, ako jih še imajo. — Zopet je tu en tak tič, ki je plačal po Din take češplje, ki so bile na Dunaju prodane po večini za žganjekuho... Pri dveh malih vagonih je najmanj 20.000 Din izgube.

Z našim grozdom je konec še predno smo s tem izvozom prav začeli. Prvi vagon iz Smedereva se je prodal po 90 grošev, tako da je bilo pričakovati čisto nad 4 dinarje. (Stroškov je okrog 35 grošev, raje kaj več). Še ni bilo prodano pol vagona, ko sta bila tu še dva vagona in tu so se začeli prodajati po 70 grošev in še drugi dan po 55 in 50 grošev. Tako ne ostane za to grozde niti dobrega poldruga dinarja. Danes se potika po trgih nekaj izvoznikov iz Prekosavja, ki tekmujejo drug pred drugim, kdo več izgubi. In to brez resnične potrebe, edino za to, ker prihajajo sem izvozniki, ki ne poznajo trga in zaupajo blago vsakemu spekulantu, ki na njihovo kožo blago razmetava, samo da se ga do večera iznebi, kajti drugi dan so tu drugi »magaroci«, ki jim stojalo napolnijo.

Z jabolkami ni še nič kolikšnega stalnega. Tu treba — čakati. Orehe ponujajo iz raznih krajev Bosne po 4:50 do 4:75 Din franko meja nad Mariborom.

A. G.

Dolarska kriza

Komaj je svetovno gospodarstvo zopet prišlo do sape radi velikega presenečenja, ki ga je povzročila angleška imperijalna veljavnost, se že javljajo nova, nič manj presenetljiva poročila o nesigurnosti ameriškega dolarja. V soboto se je na čurški borzi nepričakovano znižala kvotacija dolarja od 56— dinarjev za en dolar na 55:50 dinarjev.

Včeraj se je situacija na videz sicer zopet zboljšala, vendar je to samo bežno zdravilo ameriške Federalne banke, ki je takoj intervenirala. Vprašanje pa je, koliko časa bodo trajala sredstva za intervencije. Položaj je v bistvu popolnoma neizpremenjen. Tudi pri angleški banki so bile te kapljice šele sigurn simptom težke finančne in gospodarske bolezni angleškega imperija.

Kot preganjena zver beži zopet kapital iz Amerike, kamor se je pred dnevi jedva usidral. Vsi oni, ki so slepo zaverovani v popolno stabilnost in nepremakljivost tujih veljav, med temi bodo gotovo tudi nekateri naši domači dezerterji, se zaenkrat še tolažijo s prihodno dolarsko kontinuiteto. V resnici pa se tudi v Ameriki čedalje bolj uveljavlja kriza zaupanja, ki je razprostrla svoje grabežljive sesalke narodnega premoženja preko oceanov.

Valutarno politična teorija nas uči, da je zlata podloga vsake nacionalne veljave v delnem odstotnem razmerju napram bankovcem, ki so v obtoku. Pretežni del bankovcev je potemtakem materialno nepokrit in to iz razloga, da ne bodo vsi lastniki bankovcev istočasno zahtevali izplačila v zlato. Ni čudno, če so oni nemirni kapitalisti bežali od ene veljave do druge, nazadnje pa se zatekli k zlato. To zlato se je pričelo tezavrirati. Tako je prišlo, da je morala Amerika v zadnjem času francoski Narodni banki odšteti eno osmino svoje zlate zaloge. Tragika te zadeve pa obstoji v tem, da se nahaja beg od veljave stalno v geometrični in ne aritmetični postopki napram zniževanju zlate podloge.

K temu pa prihaja še dejstvo, da so ameriške banke ravnotako, kakor evropske, investirale kratkoročne vloge svojih vlagateljev v dolgoročno industrijska, obligacijska in hipotekarna posojila. Ogromno število bank in bankirjev je radi tega moralo v zadnjih mesecih zapreti svoje poslovalnice, ker niso moge zadovoljiti svojih upnikov-vlagateljev. Če bo ta kriza zaupanja še nadalje trajala — in to sedaj še ni prav nikakih znakov izboljšanja —, potem morajo zaiti v plačilne težkoče tudi ameriške velebanke. Če se to zgodi, pa se mora zrušiti vse svetovno finančno gospodarstvo, ki bo s tem izgubilo drugi oporni steb.

Če se bo grozeča kriza s tvorbo Hoover-jeve garancijske banke in s povečanjem obtoka bankovcev, ustavila ali vsaj omilila, je vprašanje bodočnosti. Vsi ti ukrepi pa bodo v vsakem slučaju imeli ogromen vpliv na evropsko gospodarstvo. Vsa inozemska posojila na new-yorskem trgu so že po več tednov povsem suspendirana. Hooverjevi odpisi vojnih posojil, razni njegovi moratoriji reparacijskih obveznosti se bodo razblinili. Ameriška javnost bo primorana pod težo novega stanja reklamirati medvojna plačila. — Ali, od kje bom jemal, da bom Ameriki dajal...? To bo refren evropske žalostinke na grobu njenega gospodarstva. Finančni in gospodarski sistem Evrope in vsega sveta je postal v notranjosti preperel in nezmožen prenašati vse one ogromne zahtevke, ki jih prinaša nova doba. Okrog tega dejstva se morajo vrteti misli in tudi skrbi finančnikov, gospodarstvenikov in tudi politikov.

× Seja Zveze denarnih zavodov v Zagrebu. Zastopniki naših denarnih zavodov, ki so se mudili tri dni v Beogradu in zborovali o sedanji situaciji naših denarnih tržišč z mero-dajnimi krogi in zastopniki Narodne banke. V soboto so se razgovorili nadaljevali v Zagrebu,

kjer so bili sprejeti tudi razni pregledi v svrhu omiljenja položaja v denarnem prometu.

× Nov način v prevozu italijanskega sadja in povrtnine. Neka italijanska finančna skupina je nabavila nekoliko padobrodov težine 3 do 4000 ton, ki se bodo preuredili in uporabljeni za brzovozni prevoz južnega sadja in povrtnine iz južno italijanskih luk v severozapadne evropske države in sicer v pristanišča Amsterdam, Hamburg, Oslo, Kopenhagen in Gdini.

× Informativno potovanje upravnika PAB. V Dalmacijo je prispel direktor Priv. agrarne banke. Posetil je najvažnejše kraje Primorske in Zetske banovine. Potovanje ima namen, da se najvišji zastopnik naše poljedelske kreditne institucije na licu mesta prepriča o kreditnih prilikah prebivalstva.

× Prodaja lesa. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 27. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Dobave.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg olja za osovine; do 22. oktobra t. l. pa glede dobave 100 komadov karbidnih svetilk.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 17. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 400 kg železa; do 19. oktobra t. l. glede dobave električnega materiala in 100 kg snailne volne; do 26. oktobra t. l. pa glede dobave 5000 kg ovsa.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg tračnikov, 5 komadov železnih ventilov in 600 kg cilindričnega olja; do 28. oktobra t. l. pa glede dobave 2500 kg kave.

Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 21. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 15.000 kg sena, 10.000 kg ovsa, 650 zavrtkov žitnikov in 2000 kg pocinkane železne pločevine. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 22. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 6000 kg bencina; do 29. oktobra t. l. pa glede dobave 800 komadov spoj.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Borzna poročila

dne 12. oktobra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 12. oktobra. Amsterdam 100 h. gold. 2268-28—2275-12, Bruselj 100 belg 784-84 do 787-20, Curih 100 frankov 1098-45—1101-75, London 1 funt 214-06—221-56, Newyork 100 dol. 5585-50—5602-50, Pariz 100 frankov 220-24 do 220-90, Praga 100 kron 165-86—166-36, Trst 100 lir 286-32—292-32.

Zagreb, 12. oktobra. Amsterdam 2268-28 do 2275-12, Bruselj 784-84—787-20, London 214-06 do 214-88, Milan 286-32—287-22, Newyork 5585-50—5613-50, Newyork ček 5585-50—5602-50, Pariz 220-24—220-90, Praga 165-86—166-36, Zürich 1098-45—1101-75.

Beograd, 12. oktobra. Amsterdam 2268-28 do 2275-12, Berlin 1316-50—1347-50, Dunaj 698 do 722, Bruselj 784-84—787-20, Curih 1098-45 do 1107-45, London 214-06—221-56, Milan 286-76 do 292-52, Newyork 5585-50—5602-50, Pariz 220-44 do 222-90, Praga 165-86—166-96.

Curih, 12. oktobra. Pariz 20-09, London 19-30, Newyork 509-50, Bruselj 71-30, Milan 26-20, Madrid 46—, Amsterdam 208-60, Berlin 118-80, Stockholm 118-50, Oslo 112-70, Kopenhagen 112-70, Sofija 3-70, Praga 15-09.

Vrednostni papirji

Zagreb, 12. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 62—68, voj. škoda ar. 297 bl., kasa 297 bl., dec. 303—306, 4% agr. obv. 30 (75), 7% Bler.

ar. 54:50—55:50 (55—55:50), kasa 54:50—55 (55), 8% Bler ar. 59—60:50 (59—60), kasa 60:50 bl. 7% pos. hipot. b. 63—70, 6% begl. 44—46. — Banke: Poljed. 38—43 (38—45), kredit 121 do 126 (121), Hrvatska 50 d., Praštediona 957-50 do 965 (957-50), Union 120 bl., Jugob. 67—68 (67), Obrtna 36 d., Srbska b. 186—187 (186), Ljublj. kred. 115—118 (118), Medjunarodna 68 d. — Industrija: Narodna mlin. 10 bl., Gutt. 105 d., Sečarana Osijek 160—170, Trboveljska 190—200, Slavonija 200 bl., Vevče 115—120 (115), Slaveks 20—25 (20), Danica 65 bl., Drava 185—190, Brod vag. 55 bl., Ragusea 300 bl., Jadranska pl. 410 bl.

Žitna tržišča

Novi Sad, 12. oktobra. Pšenica: Sremska 78 kg 2% 235 z. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet skupno 27 vag.

Budimpešta, 12. oktobra. Tendencia: prijazna. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10-08—10-10, (10—10-02), marec 11-15—11-35. — Rž: marec 11-10—11-25. — Koruza: maj 12-95—13-04.

Ljubljanske lesno tržišče

Tendencia neizpremenjeno mlačna, brez prometa.

Sport

Ilirija — jesenski liga prvak.

V nedeljo se je odigralo predzadnje kolo podsavezne lige. Glavna bitka se je topot vršila v Mariboru, kjer sta se srečala Maribor in Zeleničar. Mariboru bi zadostoval neodločen izid in postal bi jesenski prvak z enakim številom točk kot Ilirija, pa z boljšo razliko golov. Ni mu bilo usojeno. Zgodilo se je, kar so poznavači slutili — Zeleničar je odvezl Mariboru obe točki tako, da sedaj ni nobenega neporaženega moštva v ligi. Udarec je za Maribor tem hujši, ker bo skoroda sigurno padel po zadnjem kolu na tretje mesto — Primorju zastopuje, da premaga Svobodo in to je več kot verjetno.

Zeleničar je torej premagal svojega lokalnega rivala in sicer zaslužno s 3:1 (1:1). Ako bo prihodnje nedeljo zmagal tudi nad Atletiki bo dobil stik z gornjo skupino in zna spomladati prav resno poseči v borbo za prvi dve mesti.

Ilirija je imela v začetku precej posla s Svobodo, nato pa je prišla njena višja nogometna kultura do veljave in je moral žilavi nasprotnik kloniti s 1:4 (1:1).

Stanje podsavezne lige:

Ilirija	5	4	0	1	12:9	8
Maribor	5	3	1	1	17:10	7
Primorje	4	2	1	1	9:4	5
Zeleničar	4	1	1	2	5:6	3
Svoboda	4	0	2	2	6:11	2
Atletiki	4	0	1	3	5:14	1

V ljubljanskem prvem razredu so se vršile tri tekme. Rezerva Ilirije je premagala rezervo Svobode s 3:0 (1:0), Slovan je dosti nepričakovano premagal favorizirano Grafiko s 3:1 (0:1), dočim sta si Jadran in Hermes delila točki ter končala 1:1 (1:0).

Državno prvenstvo.

Državno prvenstvo je radi Balkanijade v Sofiji počivalo. Stiranajstredni odmor ni prinesel savezu nikakih lavorik, pač pa boleče poklonilo v obliki dveh porazov naše državne reprezentance.

V nedeljo se je odigralo kompletno 4. kolo. BSK je v šabcu sicer sigurno zmagal s 3:0 (1:0), toda niti on, niti Mačva nista mogla z igro zadovoljiti.

Precej burno je potekla zagrebška tekma Gradjanski : Hajduk. Glasovi pravijo, da se ima mojster z morja zahvaliti samo sodniku, da ni zmagal. Tekma bi se mogla nazivati igra pokvarjenih šans. Rezultat 1:1 (0:0).

Na vročih sarajevskih tleh je slavila Concordia visoko zmago nad Saškom. 5:1 (2:0) je rezultat, katerega ni pač nihče pričakoval. Concordia je nudila igro, kakršne Sarajevo že dolgo ni videl.

Stanje prvenstva:

BSK	4	4	0	0	13:1	8
Gradjanski	4	3	1	0	5:2	7
Concordia	4	2	0	2	12:7	4
Hajduk	4	1	2	1	5:7	4
Mačva	4	0	1	3	3:10	1
Sašk	4	0	0	4	4:13	0

Ostale tekme.

Celje: Celje : Soštanj 12:0 (8:0). Beograd: Jugoslavija : Soko 4:1 (2:1). Dunaj: BAC : Rapid 2:0 (0:0), Admira : Slovan 2:0 (1:0), WAC : Nicholson 4:1 (2:0), Austria : Wacker 1:1 (1:1).

Budimpešta: Ujpest : 3. okraj 6:4 (4:1), FTC : Szabaria 3:1 (1:0), Hungaria : Kispest 6:2 (6:0), Boscay : Somogy 1:0 (0:0), Vasas : Nemzeti 5:2 (3:1).

Balkanske igre v Atenah.

Predzadnji dan Balkanskih iger je prinesel Grkom ogromen uspeh. Od 90 mogočih točk, so si sami osvojili 42 ter si definitivno osigurali prvo mesto. Imajo sedaj 83 točk, Jugoslavija 55, Rumunija 42, Turčija in Bolgarija po 15. Zadnji dan tekmovanja obsega naslednje točke: Marathon, 400 m, 110 m zapreke, kopje, skok v daljavo in skok ob palci.

Rezultati so bili: 400 m zapreke: 1. Miropulos (G) 56"8, 2. Grigoriu (G) 57, 3. Vitalis (R) 60"4, 4. Dremil

Klobase,

gostilni „Pod Skalco“

Izvrstna vsakvrsta pijača in razna jedila po najnižjih cenah. Vsak večer tudi godba — glasovir. Se priporoča

2229

(J) 61, 5. Vrbano (B) 62.

Troskok: 1. Papanicola (G) 14'07 m (grški rekord), 2. iMoković (J) 13'60 m, 3. Panajet (R) 13'59 m, 4. Galopulos (G) 13'585, 5. Teflik (T) 12'865 m.

5000 m: 1. Hanos (G) 16:21'4, 2. Zukalos (G) 16:31'2, 3. Paveluk (R) 16:43, 4. Predanić (J), 5. Panajet (R).

200 m: 1. Mantikas (G) 22'4, 2. Mehmed Ali (T) 23, 3. Skok (J), 4. Kirzner (R), 5. Razev (Bolgarija).

Disk helenski: 1. Gančov (B) 36'94 m, 2. Karabatis (G) 36'20 m, 3. dr. Narandić (J) 35'41 m, 4. Molivdopulos (G) 35'07, Havalec (R) 34'22 metrov.

Balkanska štafeta (800. 400. 200. 100): 1. Grčija 3:28'2, 2. Jugoslavija 3:33'8, 3. Rumunija 3:38'8, 4. Turčija 3:39'8, 5. Bolgarija 3:42'8.

Radio

Ljubljana, torek, 13. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 17.30 Otroški kotiček. 18.15 Salonski kvintet. 19.15 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 19.45 Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangeli-jev. 20.30 Prenos in Novega Sada. 22.30 Cas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 13. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.00 Kino. 13.35 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije na harmoniki. 17.30 Klavirski koncert. 19.00 Popoldanski koncert. 20.00 Jugoslovanske pesmi. 20.30 Zagreb. 2.30 Dnevne novice in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, torek, 13. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Radio orkester. 20.00 O pevskih metodah, predava Antonija Spiller. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Komorna glasba. 22.30 Poročila. 22.40 Lahka glasba.

Praga, torek, 13. oktobra. 11.00 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.35 Mladinska ura. 17.55 Plošče. 18.25 Večerni koncert. 19.20 Poljudna glasba. 20.10 Koncert. 22.20 Lahka glasba.

Ljubljana, sredo, 14. oktobra. Opoldanski program odpade. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Nikolaj Preobraženski: Ruščina. 19.30 P. dr. R. Tominec: Ivan Sergejevič Turgenjev. 20.00 Prenos R. Tauberjevega poslovnega koncerta iz Berlina. 22.00 Cas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sredo, 14. oktobra. 10.00 Šolski radio. 10.30 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 O filmu. 13.35 Plošče. 17.00 Narodne melodije. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Praga, Simfonični koncert. 22.00 Dnevne novice in sport.

Zagreb, sredo, 14. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Plesna glasba. 19.20 Iz svetovne zgodovine: Kralj aroški. 19.35 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Simfonični koncert češke Filharmonije. 22.00 Poročila in lahka glasba.

Praga, sredo, 14. oktobra. 11.00 Plošče. 14.10 Plošče. 15.00 Moravska Ostrava. 17.10 Marionetno gledališče. 19.20 Pesmi. 19.50 Irski večer. 21.00 Koralni koncert. 21.30 Pianinski koncert.

Holandske

gomolje

hiacint, tulipanov itd.

v 130 vrstah po imenih

nudi

Sever & Komp.

Ljubljana, Gosposvetska 5

Sprejme se

v službo

absolutno srednje tehnične šole z zrelostnim izpitom elektrotehničnega oddelka. Prošnje s popisom dosedanjega službovanja naj se naslovijo pod „Tehnik“ na upravo lista. 2249

Bakova drva

trboveljski premog

pri tt.

„KURIVO“

LJUBLJANA

Dunajska cesta 33

(na Balkanu)

Telefon št. 34 84

Holandske

gomolje

hiacint, tulipanov itd.

v 130 vrstah po imenih

nudi

Sever & Komp.

Ljubljana, Gosposvetska 5

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformske potrebščine in dežne plašče v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-L. 507